

13. Dec. 1842

FACTS

Date:

13. Dec. 1842

Page number:

Dagbog A, side 101-103

TRANSCRIPTION

13 Dec

Just nu erfarede jeg, at det den 4 Dec: er Louise Neergaards Fødselsdag. Strax saae jeg efter om jeg Intet havde skrevet den Dag; jeg blev glad, da jeg saae den betegnet ved nogle Ord, jeg havde fundet det Umagen værdt at skrive af. – Hendes Fader¹ kommer herind og det vilde være en let Sag nu at komme med ham tilbage til det kjære Vedby i Julen – nei! og dog, blot han ikke, om jeg træffer ham, beder mig derud. Jeg gyser for den Tanke: at jeg skulde, ved at begaae et Skridt, der skjøndt ikke overilet, dog vilde bringe mit Sind i Uro og volde mig Sorg, bidrage til at forøge Moders² Kummer. Hun lider nok for Joachims³ Skyld. Der er en Stemme, jeg ikke kan døve, som siger: hvad vilde hun og hendes Familie sige om mig, dersom de vidste, at jeg havde sluttet mig til Grundtvig, hvis Tilhængere ere saa afskyede kan jeg gjerne sige i enkelte Egne? – Jeg er uenig med mig selv om hvilken Vægt jeg tør tillægge dette; dog vilde jeg tabe Agtelsen for mig selv om jeg opoffrede mine kjæreste Anskuelser for en •102• Piges Kjærlighed; ogsaa hun maatte foragte mig for slig Opførsel – hun er ikke en Pige for mig. Dette har jeg tit tænkt; men altid stiger det Ønske: at tale med hende derom. Det vilde være Synd om jeg henvendte mine Tanker til nogen Anden, hvad min Usselhed lader mig befrygte skal blive Tilfældet, uden at have retfærdiggjort mig for hende. Snart kan det blive et Aar siden jeg begyndte denne Bog, det Aar har ikke bragt mig videre. Jeg kan ikke glemme hende, ellers vilde jeg det. – – Jeg bliver ældre, kan ikke længer være Barn; jeg maa ikke bryde mig om at gjøre mig Fjender og gyser dog derfor. Jeg kunde være kjærlig mod de Fleeste, men det fordrer Gjenkjærlighed, og Spot trækker dog i det mindste haard Hud om Hjertet, om den ikke gjør noget Værre; Spot, siger Grundtvig, var den Mistelteent, der dræbte Baldur. Den kunde ogsaa [have] dræbt det Gode i mig, da den avlede de stærke Tvivl, saa jeg næsten opgav, hvad jeg tidligere havde elsket. Men see! jeg kommer igjen, hvad Verden bød mig som Vederlag for Christendom, Kunst, Saga, Sagn og Sange kunde endnu ikke lokke mig, og det synes mig, [at] jeg bliver stærkere i min Kjærlighed til disse Ting. Man siger, Christendommens Form maa forandres efter Tiden, og at vi nu skal have den ved Philosophien, naar vi før havde den ved en naturlig Følelse – jeg kan ikke tro det; den skal jo være fattelig for det lille Barn selv og uden vi blive som dette kunne vi ikke komme i Guds Rige. Det troer jeg, jeg kan slet •103• ikke gaae ind paa de nyere Ideer, ikke i dem finde Trøst og Hvile, som jeg har forstaaet dem, eller misforstaaet dem, fordi de ikke [vilde] lade dem føre ind i mit Hoved.

¹ Assessor Peter Sigvard Neergaard (1784-1858).

² Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863).

³ Lundbyes yngste lillebror, Joachim E. Lundbye (1826-1897).

101
mig selv. Skal Nogen see disse Optegnelser? Alt skriver jeg som
jg ikke skriver for mig selv — ja! kom han, den kjære Lørens! fra
Landsen, hvor han var en, jg troer jg viiste ham denne Dag.
Ogsaa en anden Person haade jg lyst at vise den! men
Denne Lyst er Fjendskab, lad mig dog lære at gjemme
nogle Tanker for mig selv, dog, at jg ikke udsædes, naar
jg troer, at den, der kun hedvante mig efter denne Dag, satte
mig for laet, thi det Bode, min Aljorne pæde og fastrede
har jg ikke kunnet skrive eller dog kun inat antage, dels
fordi det er min eengang Skriftens Natur, og dels fordi jg
har ikke Pennen i min Magt. —

13 Dec

Just nu erfarer jg, at det den 4 Dec er Lørens Keegaards Fødsels
Dag. Strax saa jg efter om jg Intet haade skrevet den Dag;
jg blev glad, da jg saa den betegnet med nogle Ord, jg haade
fundet det Men ager varet at skrive af. — Hendes Fader
kommer herind og det vilde være en let Sag nu at komme
med ham til bage til det kjære Vedby i Jule — nei! og dog,
blot han ikke, naar jg træffe ham, holder mig derved? Jg gjen
for den Tanke: at jg skulde, ved at begaae et Skridt, der skjænde ikke
overvilet, dog vilde bringe mit Sind i Mæ og valde mig Løst,
bidrage til at forøge Moders Kummer. Alen lide nok for fo-
aetvins Skyld. Der er en Stemme, jg ikke kan døve, som siger:
haad vilde hun og hendes Familie sige om mig, dersom de vid-
ste, at jg haade sluttet mig til Grundtvig, hvis Tilhængere ene saa
afskyede kan jg gjerne sige i enkelte Egne? — Jg er nuig med mig
selv om hvilken Vægt jg tør tillægge dette; dog vilde jg take Agt-
sen for mig selv om jg opoffrede mine kjæreste Anskelser for en

Piges Kjærlighed; ogsaa min maatte foragte mig for slig Opførsel — min er ikke en Pige for mig. Dette har jeg tit tænkt; men altid stiger det Puske: at tale med hende derom. Det vilde være Synd om jeg henvendte mine Tanker til nogen Anden, hvad min Udsæthed lader mig befrøjte skal blive Tilfældet, inden at haar retfærdiggjort mig for hende. Ingentid kan det blive et Aar siden jeg begjærde denne Bøge, det Aar har ikke brøgt mig videre. Jeg kan ikke glemme hende, eller vilde jeg det. —

Jeg bliver ældre, kan ikke længere være Barn; jeg maa ikke brønde mig om at gøre mig Tjender, og gøre dog surt. Jeg kunde være kjærlig mod de Fleeste, men det fordrer min Kjærlighed, og Spet trækker dog i det mindste haard Klid om Kjærligt, om den ikke giver meget Nærme; Spet, siger Græd det mig, var den Mistelteen, der dræbte Baldur. Den kunde ogsaa dræbt det Gode i mig, da den aulede de stærke Tind, saa jeg næsten opgav; hvad jeg tidligere havde elsket. Men se, jeg kommer i igen, hvad Norden hed mig som Nederlag for Christendom, Kunst, Sagen, Sagen og Sagen kunde endog ikke lakke mig, og det synes mig, at jeg bliver stærkere i min Kjærlighed til disse Ting. Man siger, at Christendommens Form maa forandres efter Tiden, og at vi nu skal have den med Philosophien, naar vi for haade den ved en naturlig Følelse — jeg kan ikke tro det, den skal jo være fattelig for det lille Barn selv og inden vi blive som dette kænne vi ikke komme i Guds Rige. Det tror jeg, jeg kan slet

ikke gaa ind paa de yngre Bøker, ikke i den fjerde Træst 103.
og hvide, som jeg har forstået dem, eller om's forstået dem, for
si de ikke lade dem færd ind i mit Placat.

15 December

Lad mig sige dig, at jeg har glemt hende, men, Lad
hør! kan jeg fortælle det: mit Hjerte glædes hver Gang jeg tænker
paa hende, den eneste, mine Tanker bestandig paa mig drager.
Og med en Mrs. som jeg elsker, forestiller jeg mig sort næ-
ste Møde; hver Gang jeg har været samlet med dig drager jeg
hvert med mig et stærkere Ønske end jeg var kommet med.
Lad mig sige dig, at jeg bliver ældre, vinder dog lidt mere Forstand paa
Verden, og jeg glæder mig derover for din Skyld. Dit Brev
med det ædelgyldige Brev, (hvorfra saa jeg det ikke end som liges-
om i din Barndom!) skulde hvide med mit trængselst Brøst
— Dine milde Øine skulde see i mine — Jordens her-
ste Glæde skulde blive mig til Deel, og jeg skulde forståe:
Det var ikke Sorg og Tungsind, der gjorde mig bedrøvet.
Det var him den dybe Længsel efter en saadan Grindes Kjer-
lighed. Dine Billeder og dybe Længsler har du vakt inden
menneske at ene det, men længe skulde det ikke have inden
din Fik at vide, at Dit Billede lever i en ung Mand's liden-
ligste Tanke. Jeg har hørt, at Grinden sidste altid naar
hjem var elsket, om hun end kunde tro sig elsket, naar
Det ikke var Tilfældet, er dette saaledes i Sandhed, da var
Det bedre for mig for evig at forlænge min Fælelse, thi
den Fik af hende ingen Næring. — Min Moder